

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

ГАРЧИГ

ОРШИЛ	3
1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА	4
1.1. Төслийн товч тодорхойлолт	4
2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	9
3. ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ, СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ	10
3.1. Төслийн үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл, бууруулах арга хэмжээ	10
3.2. Төслийн үйл ажиллагаанаас усан орчинд үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл	10
3.3. Төслийн үйл ажиллагаанаас газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл	10
3.4. Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл	10
4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН АЖЛЫН ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ	13
5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	13
6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ, ТЭР БУМ МОДНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	16
7. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ	17
8. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	18
9. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	18
10. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	19
11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	21
12. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР	24
13. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	28
14. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ СУМ БАГИЙН ИРГЭДЭД ТАЙЛАГНАХ АЖЛЫН ХУВААРЬ	29

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн солбицол	4
Хүснэгт 3. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	14
Хүснэгт 4. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	16
Хүснэгт 5. Тэр бум модны төлөвлөгөө	16
Хүснэгт 6. Дүйцүүлэн хамгаалах ажил	17
Хүснэгт 7. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	20
Хүснэгт 8. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	22
Хүснэгт 9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	25
Хүснэгт 10. 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын ажлын зардал	28
Хүснэгт 11. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тайлагнах хуваарь	29
Хүснэгт 12. 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нэгдсэн хүснэгт	30

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

ОРШИЛ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, стратегийн үнэлгээний зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх үндсэн зорилго бүхий эрхзүйн баримт бичиг юм.

Энэхүү байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө нь ордын үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, хүн амд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээнүүдийг шаардагдах хөрөнгө зардал, хугацаа, давтамж, баримтлах дүрэм, журам, стандартуудын хамт нэгтгэн үзүүлж буй төслийг хэрэгжүүлэгч

“Атилла Гоулд” ХХК-аас заавал хэрэгжүүлж, мөрдөж ажиллах ёстой баримт бичиг юм.

Тус төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө (БОМТ)-ний үндсэн зорилго нь төслийг хэрэгжүүлэх явцад үүсэх бүхий л сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг төслийн хэрэгжилтийн хүрээнд авч үзэн, холбогдох зардлыг бодитоор төлөвлөх, улмаар энэхүү төлөвлөгөөг төсөл хэрэгжүүлэгч дагаж мөрдсөнөөр байгаль орчин, нийгмийн хамгааллын үүргээ хангах нөхцөлийг бүрдүүлэх юм.

БОМТ боловсруулах аргачлал:

Тус төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яамны сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29 –ны өдрийн А/618 тоот тушаалаар батлагдсан аргачлалын дагуу энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын талаар авах арга хэмжээ, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, тус байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах хуваарь зэрэг ажлууд багтсан бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэгч нь жил бүрийн 12 дугаар сарын 10-ны дотор тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний дагуу гаргаж, дараа оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төслийн хамт холбогдох байгууллагад хүргүүлж байх зайлшгүй шаардлагатай болно.

Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

1. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

1.1.Төслийн товч тодорхойлолт

Төслийн байршил:

“Бумбат-6” нэртэй MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайн нь засаг захиргааны харьяаллаар Төв аймгийн Заамар сумын нутагт, байршлын хувьд Заамарын нурууны ар хэсэгт, Бага Хайлаастын хөндийд Заамар сумын төвөөс баруун хойш 32 км, Улаанбаатар хотоос баруун хойш 210 км зайд оршино.

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн солбицол

Цэгийн дугаар	Уртраг			Өргөрөг		
	град	мин	сек	град	мин	Сек
1	104°	30'	59"	48°	19'	41.81"
2	104°	29'	57.93"	48°	19'	41.81"
3	104°	29'	57.93"	48°	19'	35.8"
4	104°	30'	8.01"	48°	19'	16.83"
5	104°	30'	23.01"	48°	19'	4.83"
6	104°	30'	39.34"	48°	18'	55.49"
7	104°	30'	54.02"	48°	18'	43.83"
8	104°	31'	4.75"	48°	18'	29.7"
9	104°	31'	9.45"	48°	18'	29.7"
10	104°	31'	9.45"	48°	18'	32"
11	104°	31'	24"	48°	18'	32"
12	104°	31'	24"	48°	19'	4"
13	104°	30'	59"	48°	19'	4"

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгжийн танилцуулга: АТИЛЛА ГОУЛД” ХХК нь 2021 оны 11-р сарын 15-ны өдөр 9011833459 улсын бүртгэлийн дугаартай 6783295 регистрийн дугаартай Төлбөр эсвэл гэрээний үндсэн дээр хийгдэх бөөний худалдаа, Уул уурхайн чиглэлээр зөвлөгөө өгөх, Төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зэрэг үндсэн үйл ажиллагааны чиглэлтэй үүсгэн байгуулагдсан. Албан ёсны хаяг: Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 2-р хороо, 19 хороолол, 23, 42 тоот.

Ордын тодорхойлолт: “Бумбат-6” нэртэй 201.82 га бүхий MV-022747 дугаартай ашигт малтмал ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг АМГТГ-ын Кадастрын хэлтсийн даргын 2024 оны 01-р сарын 16-ны өдрийн 23 тоот шийдвэрээр “АТИЛЛА ГОУЛД” ХХК-д олгосон байна. Бага Хайлаастын шороон ордын ашигт давхаргын алтны агуулга суналын дагууд жигд бус, ашигт давхаргын зузаан ордын хэмжээнд харьцангуй жигд, тогтвортой, нийлмэл геологийн тогтоцтой, III бүлгийн шороон орд юм. Хайгуулын ажлын үр дүнд ашигт давхаргын нөөцийн хүрээний урт 2200 м, нөөцийн хүрээний дундаж өргөн 35 м, хучаасны дундаж зузаан 4.5 м, ашигт давхаргын дундаж зузаан 1.3 м байна.

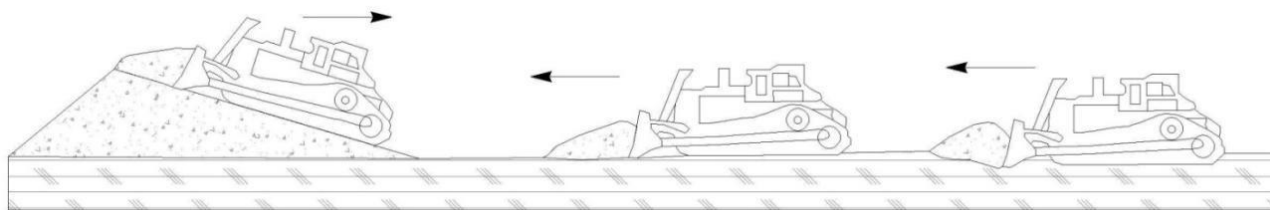
Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

2025 ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨЛТ

Ажиллах горим. Уурхайн ажиллах горимыг 2025 оны уурхайн хүчин чадал, жилд гүйцэтгэх уулын ажлын хэмжээ, ордын ашиглалтын нөхцөл зэргээс хамааруулан дулааны улирлын 5 сар буюу 150 хоногийн хугацаанд, өдөрт 8-10 цагийн үргэлжлэлтэй 2 ээлжээр ажиллуулахаар төлөвлөөд байна. Уурхай нь 6-р сараас эхлэн уурхайн бэлтгэл ажлууд болон үржил шимт хөрс хуулалтын ажлыг гүйцэтгэж, 7 сарын 01-ээс 11-р сарын 01 хүртэл ажиллахаар төлөвлөв. Уурхай нь улирлын чанартай үйл ажиллагаа явуулах учир олборлолт явуулах үед тасралтгүй ажиллана. Харин улсын чанартай баяр ёслолын өдрүүдэд амрахаар төлөвлөсөн.

2025 онд явагдах уулын ажил. 2025 онд С-1, С-2, С-3, С-4, В-5, В-6, В-7, В-8, В-9, С-10 гэсэн блокуудыг бүрэн олборлож нийт 434.90 мян.мз хөрс хуулж, 136.37 мян.мз элс олборлон баяжуулахаар төлөвлөж байна.

Үржил шимт хөрс хуулалт. Үржил шимт хөрсийг хуулахдаа 0.2 м-ийн зузаантайгаар бульдозероор хуулан түрж техникийн нөхөн сэргээлт хийх үед ашиглах зорилгоор ил уурхайн олборлолтын талбайн гадна уурхайн ирмэг дагуулан түрж овоолно. Энэ нь дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн (ашигласан) блокуудыг үржил шимт хөрсөөр шууд хучиж дараа дараагийн нөхөн сэргээлтийн ажлын зардлыг хэмнэх давуу талтай юм

Зураг 2. Үржил шимт хөрс хуулах технологи схем

Хөрс хуулалтын ажил. Талбайн үржил шимт хөрсийг хуулсаны дараа хөрсний чулуулгийг экскаватор-автосамосвалын хослолоор хуулан уурхайн хоосон орон зай үүсмэгц дотоод овоолгоор уулын ажлыг үргэлжлүүлэхээр төлөвлөв. Хөрс хуулалтын ажлын догол мөргөцгийн өндөр нь ажиллах тоног төхөөрөмжийн үзүүлэлтээс шалтгаалан 7 м байна.

Элс олборлолтын ажил. Олборлолтын ажлыг экскаватор-автосамосвалын хослолоор ухаж ачин тээвэрлэж, ордоос хойд зүгт дундажаар 0.5 км зайд байрлах угаан баяжуулах хэсгийн дэргэд байрлах элсний түр овоолго руу зөөж угаан баяжуулахаар төлөвлөв. Мөн угаасан хоосон чулуулгийг эргүүлэн тээвэрлэж уурхайд нөхөн дүүргэлт хийхээр төлөвлөж байна. 2025 онд нийт 434.90 мян.мз хөрс хуулж, 136.4 мян.мз элс олборлон баяжуулахаар байна. Энэ үед уурхай дунджаар 5.6 м гүн, 2317 м урт, 60.0 м өргөн байх бөгөөд 10.2 га олборлолтод өртөхөөр байна.

Ордыг ашиглах уул-геологийн нөхцөл ба ашиглалтын системийн сонголт.

Ордын ашигт давхарга дахь алтны тархалт харьцангуй жигд, тогтвортой, хучаас хурдас, давхаргын зузаан ордын хэмжээнд жигд үзүүлэлттэй, уул-техникийн тааламжтай нөхцөлтэй, цэвдэгшилгүй, хэвтээ хэвгий уналтай орд юм. Ордын элсний угаагдах чанар дунд зэрэг гэсэн ангилалд багтаж байгаа юм. Шороон ордын ашиглалтын уул-геологийн нөхцөл энгийн, алттай

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

давхаргыг агуулагч аллювийн хурдас нь усжилтгүй тул олборлолтын үеийн гидрогеологийн таатай нөхцөлд оршино.

Засвар, техникийн үйлчилгээ ба агуулахын аж ахуй

Тус уурхайн тоног төхөөрөмжийн засвар, техникийн үйлчилгээний газар нь тоног төхөөрөмж авто тээврийн болон бусад тоног төхөөрөмжийн найдвартай ажиллагааг хангахын тулд шаардлагатай зарим нэг техникийн үйлчилгээ хийх, ашиглалт засварын хэрэгцээнд зориулсан материал, сэлбэг, тос, түлш зэргийг хүлээн авах, хадгалах, тавьж олгох зэрэг ажлыг гүйцэтгэдэг. Тоног төхөөрөмжийн их засвар, зарим нарийн төвөгтэй эд ангийг сэргээх, бүрэн солих зэрэг ажлыг засварын дагнасан газраар буюу тоног төхөөрөмжийг нийлүүлсэн газрын засварын газраар гүйцэтгүүлдэг. Засварын газар нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна.

Шатах тослох материалын агуулах. ШТМ хадгалахад зориулж 25тн-ын ган сав 1 ш, тос тосолгооны материалуудыг зориулалтын савтай нь хадгалан хэрэглэнэ. ШТМ-ын агуулахыг гал, ариун цэвэр, эрүүл ахуйн шаардлагын норм дүрмийн дагуу байрлуулан, зориулалтын тоноглолоор хангасан байна.

Сэлбэг материалын агуулах. Уурхайн тоног төхөөрөмжийн тоо, бүтцээс хамааруулан сэлбэг материал хадгалахад сэлбэг материалын агуулах нь уурхайн хотхонд буюу засвар механикийн хэсгийн хажууд байна.

Машины зогсоол. Уурхайн элс, хөрсний тээвэрт 25 тн даацтай 4 ширхэг автосамосвал ажиллана. Харин уурхайн ажилчдын машин 1 ширхэг, ачааны машин 1 ширхэг, үйлчилгээний машин 1 ширхэг, уурхайн тоосжилт дарах усалгааны машин 1 ширхэг, түлшний машин 1 ширхэг нийт 10машин байна. Машиныудыг засварын газрын дэргэдэх машины ил зогсоолд байрлуулна

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

2. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Газрын гадаргуугийн хувьд: Алтны шороон илрэлүүдийн хайгуулын ажил явуулсан талбайн газрын гадаргуугийн тогтоц нь Заамарын нурууны баруун хэсэгт дунд зэргийн өндөртэй уулархаг мужид хамаарагдах бөгөөд далайн түвшнээс хамгийн өндөр өргөгдсөн цэг нь 1815.5м-т орших Цагаан уул юм. Уул нуруудын үнэмлэхүй өндөр нь 1500-1700 м, харьцангуй өндөр нь 150-200м-т хэлбэлзэнэ.

Усан хангамж: Хамгийн том гол нь Орхон голын баруун цутгал болох 600 км орчим урттай, 1.0-4.0 км өргөн хөндий бүхий Туул гол юм. Голдирол нь тохойрол, тахирал ихтэй, олон тооны хар ус, жижиг аралтай бөгөөд голдирлын өргөн 30-100 м, гүн нь 0.5-2.6 м хүрдэг. Судалгааны талбайн хэмжээнд Туул голын баруун гар талын цутгалууд болох олон тооны хөндийнүүдээс Ар наймган, Хайлааст, Баянгол зэрэг нь 8.0-10.0 орчим км урттай, 500-800 м өргөнтэй, олон салаа жалга, амнуудтай ба үндсэн хөндийн татмын хэсгээр бага гүнтэй жижиг гол, горхи урсдаг.

Цаг уур: Судалгаа хийсэн нутаг нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, агаарын хэм нь 1-р сард дунджаар -18градус, /-37градус хүрдэг/, 7-р сард +20 градус /+32градус хүрнэ/, байдаг ба жилд дунджаар 200-230мм тунадас унана. Хамгийн их хур тунадастай сар нь 7 болон 8-р сарууд юм. Өвлийн улиралд цасан бүрхүүлийн зузаан 15-20-см-ээс хэтрэхгүй. Хөрс нь олон жилийн мөнх цэвдэггүй бөгөөд улирлын хөрсний хөлдөлт 2,0м хүрнэ. Салхины голлох чиглэл нь баруун өмнөөс ба түүний хурд дунджаар 3м/сек боловч хавар зарим тохиолдолд салхины хүч нэмэгдэн 20м/сек хүрнэ.

Дэд бүтэц: Энэ нутаг хүн ам суурьшлаараа дунд зэргийн мужид хамаарах бөгөөд ихэвчлэн халх үндэстнүүд амьдарна. Тэд голчлон мал аж ахуй, газар тариалан эрхэлнэ. Заамар болон Хайлаастын алтны үйлдвэрийн төв Өгөөмөр тосгонд эмнэлэг, сургууль, холбоо худалдаа үйлчилгээний газрууд байдаг. Сүүлийн жилүүдэд Заамарын алтны шороон ордуудыг олборлох бие даасан том, жижиг үйлдвэрүүдийг олноор байгуулж эхэлсэн байна. Эдгээр суурин болоод үйлдвэрийн газрууд нь Улаанбаатар- Эрдэнэт хотыг холбосон 220квт-ын өндөр хүчдэлийн шугамаас 110квт-ын цахилгаан эрчим хүчийг хэрэглэдэг. Иймд судалгаа хийсэн талбай нь үйлдвэр эдийн засгийн хувьд сүүлийн үед эрчимтэй хөгжиж буй дэд бүтцийн бүсэд багтаж байгаа юм.

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

3. ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ, СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

3.1.Төслийн үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл, бууруулах арга хэмжээ

2025 онд уулын ажлын хөрс хуулалт, элс олборлолт, овоолго, тээвэрлэлтийн үед тоосжилт үүсэж агаарыг бохирдуулахаар байна. Дотоод шаталтат хөдөлгүүрээс гарах утаа тортог агаар орчинд хэсэгчилсэн бохирдолтыг бий болгоно.

3.2.Төслийн үйл ажиллагаанаас усан орчинд үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Түлш шатахуун, шатах тослох материалууд асгарах зэргээс үүдэн газрын болон газрын доорх ус бохирдох эрсдэлтэй. Ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлын асуудлаа зөв менежментийн дагуу явуулаагүйгээс болж газрын гадарга болон гүний ус биологийн болон химийн бохирдолд орох эрсдэлтэй.

3.3.Төслийн үйл ажиллагаанаас газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

2025 онд уурхайн хөрс хуулалт болон уурхайн дэд бүтцийн үйл ажиллагаанаас газрын гадаргын төрх байдал алдагдаж, хөрсөн бүрхэвч доройтож, ургамлан нөмрөг хөрсөнд дарагдах зэргээр эвдрэлд орно. Төслийн нутаг дэвсгэр болон түүний эргэн тойрны нутаг дэвсгэр дэх тээврийн хэрэгсэл, хүмүүсийн хөдөлгөөний ихсэлттэй холбоотойгоор хөрсөн бүрхэвч элэгдэн доройтох, ургамлан нөмрөг тоосонд дарагдаж тачир сийрэг болж бүрхэц багасна. Ил уурхайн малталт, дотоод замууд, барилгын ажлууд зэрэг үйл ажиллагаанаас гарах сийрэг бүтэцтэй хөрс салхинд амархан хийсэж тоосжилт үүсгэнэ. Газрын гадарга болон хөрс ахуйн хаягдал, шатах тослох материалаар бохирдоно.

3.4.Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Уулын ажлын үед ашиглагдах техник тоног төхөөрөмжөөс гарах дуу чимээнээс болж хөхтөн, шувуу, жижиг мэрэгч амьтад дайжиж алга болох, машин механизм, тээврийн хэрэгслийн гэрэлтүүлгээс болж шөнийн амьдралтай амьтад үргэн дайжиж болзошгүй.

3.5.Нөхөн сэргээж буй газрыг хүн мал, салхи, усны нөлөөгөөр эвдрэхээс хамгаалах

Уурхайн эвдэрсэн газарт биологийн нөхөн сэргээлтийг бүрэн хийж дууссан газрыг бусад хүчин зүйлээс болж буцаж эвдэрч, доройтохоос хамгаалахын тулд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

1. Хүн малын нөлөөгөөр эвдрэхээс хамгаалах

Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн газарт мал орох, болон санаатайгаар малаа хариулах, тарьсан мод, бутыг хэрэглэх, машин техникээр дээгүүр нь явах, ахуйн зорилгоор ухаж сэндийлэх зэрэг хүчин зүйлээс урьдчилан сэргийлэх шаардлагатай бөгөөд энд орон нутгийн захиргаа болон нутгийн иргэдийн ухамсарт оролцоо маш чухал үүрэгтэй байна.

2. Усны нөлөөгөөр эвдрэхээс хамгаалах

Нөхөн сэргээлт хийсэн газар нь хэвгий, налуу ихтэй хөрсний бүтэц султай болон бүтэцгүй тохиолдолд хөрс усаар угаагдаж, алдагдахаас сэргийлэх арга хэмжээ авах хэрэгтэй. Ийм газарт

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

ургамлын тарих эгнээг налуугийн эсрэг чиглэлд хийх, шигүү тарих, сахлаг үндэстэй ургамал тарих зэрэг арга хэмжээг авна.

3. Салхины нөлөөгөөр эвдрэхээс хамгаалах

Уурхай орчмын нутаг нь хуурай хээрийн бүсэд хамаарах газар учраас жилд тохиолдох хүчтэй салхи шуурганы давтамж өндөр байдаг. Иймээс биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн газрыг салхины эвдрэл болон элсний нүүлтээс хамгаалах арга хэмжээг зайлшгүй шаардлагатай. Энд салхины зонхилох чиглэлд хөндлөн байдлаар бут сөөг модлог ургамал оролцсон зурвас байгуулах, төрөл бүрийн механик хамгаалалт хийх шаардлагатай.

Байгаль орчинд үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөллийг бууруулах зөвлөмж

Сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- Тоосжилт болон агаар бохирдуулагч хийнүүдийн хэмжилт судалгааг тогтмол хийж, хяналт тавих. Стандарт шаардлагад заасан хэмжээнээс хэтрүүлэхгүй байх арга хэмжээ авах.
- Хөрс хуулж овоолго хийх ажлыг аль болох цөөн хоногт багтаахаар зохион байгуулах.
- Тоосжилт тархах хүрээ ачиж, тээвэрлэх, буулгах газраас 50-100 м орчимд байхаар зам, овоолгын байршлыг оновчтой сонгох, улмаар байнгын ажлын байрнаас зайдуу байршуулах хэрэгтэй.
- Уурхайн дотоод тээвэрлэлтийн авто замуудыг байнга усалж байх, ялангуяа тоосжилт, шороон шуурганы гаралт нэмэгддэг хуурайшилттай хаврын улиралд төслийн талбайг усаар норгох, чийглэх
- Төслийн талбайн хэмжээнд олон салаа зам гаргахгүй байх, хөрс тээвэрлэсэн автомашиныг хучиж, хөрс, тоос салхинд хийсэж, агаар орчинд тархахаас урьдчилан сэргийлэх.
- Техник тоног төхөөрөмжийн үзлэг, шалгалтыг тогтмол явуулж, засвар үйлчилгээг цаг тухайд нь хийж гүйцэтгэх.
- Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрсний хуулалт, хадгалалт, овоолгыг стандартын дагуу хийх
- Ашиглалтын явцад тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг тогтсон нэг маршрутын дагуу явуулах, МУ-ын стандартын дагуу замын уулзвар, салаалалт дээр тэмдэгжүүлэх
- Үржил шимт өнгөн хөрсийг хуулж овоолго хийх ажлыг аль болох цөөн хоногт багтаахаар зохион байгуулах
- Уурхайн үйл ажиллагааны явцад боломжтой газруудад нөхөн сэргээлтийг дор дор нь хийж байх
- Үржил шимт хөрсний алдагдал, өгөршлийг бууруулахын тулд хөрсний овоолгыг ургамалжуулах, шимт хөрсийг аль болох богино хугацаанд нөхөн сэргээлтэд ашиглах
- Ахуйн хаягдал усаар гадаргын болон газрын доорх усны нөөцийг бохирдуулахгүй байх арга хэмжээг авч ажиллах
- Тосгон ба ордыг хаврын шар усны болон хур борооны үерээс хамгаалах арга хэмжээ авах
- Тоног төхөөрөмжийн шатах тослох материал болон барилгын материалын Төвлөрсөн цэгийг байгуулж, нэвчүүлэхгүй материал ашиглан тохижуулах

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

- Талбайн хэмжээнд байрлах уст цэгүүдэд тогтмол горимын болон чанарын хяналт шинжилгээг явуулах
- Барилга, байгууламж байршуулсан хэсэгт үерийн ус зайлуулах шуудуу татах
- Шатах тослох материал, алдагдах, асгарах үед авах яаралтай арга хэмжээг урьдчилан тодорхойлж, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах
- Уурхайн дотоод, гадаад тээврийн үйл ажиллагаанаас үүсэх орчны тоосжилтыг бууруулахад газар доорх усны нөөцийг ашиглахаас аль болох зайлсхийж, цэвэршүүлсэн ахуйн хаягдал усыг эргүүлж ашиглах боломжийг судлах, боломжтой бол ашиглах
- Тоосны ялгаралтыг зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байлгахын тулд байнгын хяналттай ажиллах зэрэг арга хэмжээг авч ажиллана

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

4. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН АЖЛЫН ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Уурхайн нөхөн сэргээлт

2025 онд 4.5 га талбайд уулын ажил явуулна. Дотоод овоолгоор уулын ажлыг явуулна. Дотоод овоолгоор 3.5 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт, 0.5 га талбайд шимт хөрс хадгалан хамгаалах, 2 га талбайд дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажил хийнэ.

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Дээр дурдсан болзошгүй гол сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай юм. Болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй бүрэлдэхүүн тус бүрээр нь ангилан тодорхойлов.

Монгол Улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль, Засгийн газар, БОУАӨЯ болон бусад холбогдох газруудаас гаргасан зохих заавар, журмын дагуу “АТИЛЛА ГОУЛД” ХХК-ийн Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулав. Төсөл хэрэгжүүлэгч “АТИЛЛА ГОУЛД” ХХК нь байгалийн баялгийг ашиглаж, үйл ажиллагааны сөрөг нөлөөллөө байгальд үзүүлж байгаагийн хувьд оршин буй нутгийн байгаль орчныг хамгаалахад үйл ажиллагааныхаа нэг хэсгийг чиглүүлэх ёстой.

Тус төслийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дүгээр сарын 29-ны өдрийн А-618 тоот тушаалаар батлагдсан Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын дагуу батлагдсан аргачлалыг баримтлан боловсруулсан бөгөөд төслийн үйл ажиллагааны онцлог, байршил зэргээс шалтгаалан байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө зэрэг ажлууд хийгдэхгүй болно. Харин нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө болон хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг тус тус оруулсан болно. Энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын талаар авах арга хэмжээ, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, тус байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах хуваарь зэрэг ажлууд багтсан бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэгч нь жил бүрийн 12 дугаар сарын 10-ны дотор тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний дагуу гаргаж, дараа оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төслийн хамт холбогдох байгууллагад хүргүүлж байх зайлшгүй шаардлагатай болно.

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт 2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	Нийт зардал, сая.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Агаарын чанар					
Уурхайн олборлолт, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанаас агаарт тоосжилт үүсэх	Уурхайн олборлолт, хөрсний овоолго үүсгэх, түр шороон замаар тээвэрлэлт хийх үед усалгаа хийх,	Уурхайн ухаш, хөрсний овоолго, зам	2.0	салхи, хуурайшилт ихтэй өдрүүдэд	- Агаарын тухай хууль
	Тээврийн хэрэгсэлд хурдны хязгаарлалтыг 20 км/цагаар мөрдүүлэн ажиллах, хурдны хязгаарлалтын тэмдэг, тэмдэглэгээг байршуулах.	Төслийн талбайд			- Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль
Уулын ажлаас тоос босож орчны агаарын чанарыг муутгаад зогсохгүй уурхайд ажиллаж буй ажилчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлнө	Уурхайд ажиллаж байгаа машин техникийн кабин доторх агааржуулах төхөөрөмж, хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, хаалга, цонхны чигжээс, хамгаалалтын үзлэгийг тогтмол хийж, зөрчил илэрсэн тохиолдолд шуурхай арга хэмжээ авч бүхээгт тоос орохгүй болгох арга хэмжээ авч байх	Уурхайн бүх авто машинуудад	2.0	Жил бүр автомашин үзлэгт орох үед	- хууль - MNS 4585:2016 - MNS 3384:82 MNS 4885:2007
Уурхайн үйл ажиллагаанаас үүсэх тоосжилтыг хянах	Агаарын хяналт шинжилгээг тогтмол хийх	Төслийн нөлөөллийн талбайд	Зардал нь ОХШХ-ийн зардалд орсон	Жил бүр 7,10-р саруудад	Агаарын тухай хууль
Нийт зардал			4.0		
Ус					
Усны нөөц, ашиглалт, усны бохирдол үүсэх	Ус ашиглалтын хяналтын дүн мэдээг жил бүр Усны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлж ус ашиглах дүгнэлтийг жил бүр шинэчлэх.	1	Үйл ажиллагааны зардалд орсон	Усны тухай хууль	
	Шатахуун, тос тосолгооны материал болон ахуйн хатуу шингэн хаягдлаар гадаргын болон газрын доорх ус бохирдохоос сэргийлэх	1	Үйл ажиллагааны зардалд орсон		
	Уст цэгүүдэд тогтмол хяналт шинжилгээ хийх		ОХШХ-ийн зардалд орно		
Нийт зардал			-		
Амьтан					
Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтдын амьдрах орчныг удаан	Лицензийн талбайн бүс рүү зэрлэг амьтад орохыг хязгаарлах, хяналт тавих	Төслийн талбай түүний ойролцоо	2.0	Төслийн хугацаанд	- Амьтны тухай хууль

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

хугацаагаар хомсдуулах зэргээр сөрөг нөлөө үзүүлнэ	Өвчилсөн, гамшигт, аюулт үзэгдэлд нэрвэгдсэн амьтанд тусламж үзүүлэх, авран хамгаалах.				- Байгаль орчныг хамгаалах тухай
Нийт зардал			2.0		
Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөг					
Хөрс хуулах, элс олборлох, овоолго байгуулах явцад ургамал талхлагдан хөрс эвдрэлд орж, газрын тогтоц, хэлбэр, төрх өөрчлөгдөж, ухагдаж эвдэрнэ.	Хог хаях, шатах тослох материал асгах, хөрсний бохирдол үүсгэхээс сэргийлэх, олон салаа зам гаргахгүй байх талаар жолооч операторуудад сургалт явуулах	Бүх жолооч нарт	1.0	2025	MNS 5916:2008 MNS 5917:2008 MNS 5918:2023
Олон салаа зам гарснаас хөрсөн бүрхэвчийн элэгдэл, эвдрэлийн эрчим нэмэгдэнэ.	Уурхайн дотоод болон гадаад тээврийн замын дагуу шаардлагатай газруудад тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулах	Осол аваар гарч болзошгүй цэгүүд	1.0	2025	
Нийт			2.0		
Нийт зардал, сая.төг			8.0		

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ, ТЭР БУМ МОДНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Нөхөн сэргээлтийн ажлын техникийн үе шатанд орд газрыг ашиглаж дууссаны дараа хөрсний овоолгыг хэвгийжүүлж, ухаж эвдэрсэн боломжтой газруудад дүүргэлт хийх, хэлбэршүүлэх, талбайг засаж тэгшлэх, бэлтгэсэн талбайг биологийн нөхөн сэргээлт хийхэд зориулж шимт хөрсөөр хучих зэрэг үйл ажиллагаа хамаарна.

Хүснэгт 3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

№	Зорилт	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Техникийн нөхөн сэргээлт /Дотоод овоолго/	га	3.5	-	8792.0		MNS 5914:2008 MNS 5918:2008 MNS5918:2008 MNS 4919:2000 MNS 4920:2000
2.	Биологийн нөхөн сэргээлт	-	-	-	-		
	Нийт				8792.0		

Хүснэгт 4. Тэр бум модны төлөвлөгөө

№	Зорилт	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7
3.	2025 онд Тэр бум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд сум орон нутгийн саналын дагуу мод тарина	ш	500	-	2000000	2025 онд	“Тэр бум мод” Үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд
	Нийт				2000000		

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

7. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

2025 онд дүйцүүлэх хамгаалах ажлаар орон нутгийн саналын дагуу хамтран ажиллана.

Хүснэгт 5. Дүйцүүлэн хамгаалах ажил

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Орон нутгийн саналын дагуу	-	-	-	-	4500000	2025 онд	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль
	Нийт					4500000		

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

8. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн талбайд айл өрх, өвөлжөө хаваржаа байхгүй бөгөөд нүүлгэх шилжүүлэх ажил хийгдэхгүй болно.

9. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Атилла Гоулд ” ХХК-ийн Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын талбай түүний ойр орчимд археологийн хүрээлэн болон палеонтологийн хүрээлэнгээр авран хамгаалах хайгуулын судалгааг хийлгэсэн бөгөөд ашиглалтад ямар нэгэн дурсгалт зүйл өртөхгүй. Шинээр түүх соёлын дурсгалт зүйл илэрвэл ажлаа зогсоож энэ тухай Заамар сумын ЗДТГ, цагдаагийн байгууллага болон уг асуудлыг эрхэлсэн эрдэм шинжилгээний байгууллагад нэн даруй мэдэгдэнэ. Болзошгүй зардал 500000 төг төсөвлөсөн.

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

10. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

БАЙГАЛИЙН АЮУЛ, ГАМШИГ

Аянга цахилгаан: Дулааны улиралд тохиолдох бөгөөд цаг агаарын мэдээг тогтмол мэдээлэх хэрэгтэй. Цахилгаан гүйдэл бүхий тоноглолуудыг стандартын дагуу газардуулсан байх, ил задгай цахилгааны утас зэрэг аянга үүсэж болзошгүй зүйлүүдийг хамгаалах

Газар хөдлөлт: Газар хөдлөлтийн мужлалаар төсөл хэрэгжих газар нь 6 баллын бүсэд хамаарна. Иймээс барилга байгууламж барихдаа зураг төслийн дагуу эрсдэлийг нарийвчлан авч үзэх шаардлагатай. Мөн ашиглалтын явцад газар хөдлөлтийн үед авах арга хэмжээг боловсруулах. Салхины хурдыг багасгах хаах тоос шороог багасгах зорилгоор салхины зонхилох чиглэлд ногоон байгууламжуудыг бий болгох. Уурхайн замыг тогтмол арчилж, усалгаа хийж чийгшүүлж байх. Ажлын байрны эрүүл ахуйн хяналтыг системийг бийболгох. Онц байдалд үйл ажиллагааг зогсоох тухай журам боловсруулж мөрдөх.

Шороон шуурга: Салхины хурдыг багасгах хаах тоос шороог багасгах зорилгоор салхины зонхилох чиглэлд ногоон байгууламжуудыг бий болгох. Уурхайн замыг тогтмол арчилж, усалгаа хийж чийгшүүлж байх. Ажлын байрны эрүүл ахуйн хяналтыг системийг бийболгох. Онц байдалд үйл ажиллагааг зогсоох тухай журам боловсруулж мөрдөх Халдварт өвчин: Уурхайн ажилчдад хууль бус ан агнахгүй байх түүнээс үүдэн гарах сөрөг нөлөөллийн талаар сургалт явуулах, хамгаалалтын хэрэгслээр хангах (амны хаалт г.м), аймгийн эрүүл мэндийн төвтэй харилцаа холбоотой байж мэдээлэл авч байх

Гал түймэр: Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх сургалт, зааварчилгаа, хяналтын ажил, гал гарсан үед түүнийг унтраах хэрэгслийн хангамж, цахилгаан тоног төхөөрөмж дээр ажиллах үд мөрдөх аюулгүй ажиллагааны урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг МУ-н “Галын аюулгүй байдлын тухай хууль”, “Аж ахуй нэгж байгууллагад дагаж мөрдөх галын аюулгүй байдлын дүрэм”, “Гал түймрийн аюулгүй байдалтай холбогдуулан гаргасан тушаал, шийдвэрийн дагуу зохион явуулна

Авто тээврийн осол: Машин техникийн засвар үйлчилгээг тогтмол хийх, ажлын байрны үзлэг шалгалтыг байнга хийх. Ажилчдын аюулгүй ажиллагааны сургалтад тогтмол хамруулах. Уурхайн зам тээвэрт хурдны хязгаар тогтоож, тэмдэг тэмдэглэгээг сайн хийх, замын хөдөлгөөний аюулгүй дүрмийг чанд баримтлан ажиллах

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт 6. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Нийт зардал, сая.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж
Түлшний агуулах, автомашин, ажилчдын байр, цахилгаан үүсгүүр бүхий газруудад гал түймэр гарах магадлалтай. Мөн хаврын хуурайшилт ихтэй өдрүүдэд тамхины цог зэргээс хээрийн түймэр гарч болзошгүй	-Гал түймрээс сэргийлэх талаар анхааруулга, санамжийн хуудас хийж, шаардлагатай газруудад нүдэнд харагдахуйц газруудад байрлуулах	2.0	уурхай эхлэх үед
Хүчтэй салхи шуурганы улмаас тоос ихээр босч ажилчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх, тоосжилтоос үүсэх бусад нөлөөлөл	-Хүчтэй салхи шуурганы үед уурхайн ажлыг түр зогсоох -Автомашинуудыг кабиныг битүүмжлэл сайтай болгох	-	2025
Хүчтэй аадар бороо, аянга цахилгааны улмаас ажлын байрны аюулгүй байдал, дэд бүтцийн байгууламж эвдэрч сүйдэх, цахилгаан тасрах, хүний амь нас, эрүүл мэнд хохирох	-Аянга, цахилгаантай ширүүн бороотой үед гадаах ажлыг түр зогсоох	-	Үйл ажиллагааны туршид
Ажилчид бэртэх, эрүүл мэнд хохирох, амь нас эрсдэх, уурхайн үйл ажиллагаа саатах, тоног төхөөрөмж эвдэрч гэмтэх	-Ажилчдыг ээлжид гарахын өмнө аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаанд хамруулах	-	Өдөр бүр ээлжид гарахын өмнө
	- мэргэжлийн байгууллага, мэргэжилтний тусламжтайгаар хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалт зохион байгуулах	1.0	2025
	- Осол аваар гарч хүний эрүүл мэнд хохирсон тохиолдолд яаралтай анхан шатны тусламж үзүүлэх, анхан шатны тусламжийн эмийн санг ажилчдын байр бүрд байрлуулах	Уурхайн зардалд орсон	Үйл ажиллагааны туршид
Жолооч нарын санамсар болгоомжгүй үйлдлээс машин техникууд мөргөлдөх, хүн амьтан дайрах, мөргөх зэргээр гэмтээж бэртээх гэх мэт осол аваар гарах	-Жолооч нарыг аюулгүй ажиллагааны сургаалтанд хамруулах,	-	Жил бүр
	- Анхааруулга, замын тэмдэг тэмдэглэгээг шаардлагатай газруудад байрлуулах	Уурхайн зардлаас	2025
	-Жолооч бүрийг даатгалд хамруулах		Уурхай эхлэхэд
	-Машины кабин бүрд эмийн сан, галын хор байрлуулах		
Нийт зардал, сая.төг		3.0	

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болох хаягдлыг авч үзвэл, ахуйн хатуу хог хаягдал, уурхайн хотхоны хэрэгцээнээс хаягдах бохир ус (хоолны газар, усанд орох газар, ариун цэврийн өрөө гэх мэтээс), үйлдвэрийн техникийн үйл ажиллагаанаас үүсэх хаягдал ус, техникт ашигласан хаягдал тос, маслын хаягдал зэргээс бүрдэж байна.

Тэдгээр хатуу, шингэн хаягдлыг хадгалах, зайлуулах тус бүлэг тусгасан болно. Хог хаягдлын менежмент нь хүний эрүүл мэндийг хамгаалах, ажилчид, нутгийн оршин суугчдын ажиллаж амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх, хүрээлэн буй орчинд дам үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулахад чиглэсэн болно.

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт 7. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Нийт зардал, сая.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	
Хог хаягдлаар хөрс бохирдох	Хог хаягдал ангилан ялгаж хаях зориулалттай хогийн савнуудыг тосгон, захиргаа, цайны газар зэрэг шаардлагатай газруудад тавих, сумын төвийн хогийн цэгт гэрээлэн нийлүүлэх	2.0	2025	Хог хаягдлын тухай хууль 4-р зүйл, 5-р зүйл 9-р зүйл, 11-р зүйл, 12-р зүйл, 13-р зүйл, 14-р зүйл, 16-р зүйл, 18-р зүйл, 19-р зүйл, 20-р зүйл, 21-р зүйл, 23-р зүйл, 24-р зүйл
	Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгаж түр хадгалах зориулалтын хогийн бункер байрлуулах	-	Тухай бүрд нь	
Төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлаар хөрс, гадаргын болон газрын доорх ус бохирдуулах сөрөг нөлөөтэй	Хуванцар сав, шил, лааз гэх мэт хаягдлыг сумын төвд 2-догч түүхий эд авах цэгт тушаах	-	улиралд 1 удаа	
	Дугуй, модны хаягдлыг Хаягдал дугуй дахин боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлэх /Линг Хангжө интернейшнл инвестмент ХХК/	-	2025	
	Автомашинны сэлбэг, төмрийн хаягдлыг 2-догч түүхий эд авах цэгт тушаах			
	Цаас, цаасны хаягдлыг цаас боловсруулах үйлдвэрт тушаах	-	Жилд 2 удаа	
	Гал тогооноос гарсан хоол, хүнсний хаягдлыг бордоо болгох	-	7 хоногт 1 удаа	
	Хөрс шатах тослох материалаар бохирдсон тохиолдолд бохирдсон хэсгийг ялган авч саармагжуулах	1.0	Тухай бүрд нь	
Шатах тослох материалаар хөрс, газрын доорх ус бохирдож болзошгүй	Ажилласан тос, тосолгооны материалыг битүүмжлэл сайтай саванд хуримтлуулах	-	2025	
Ахуйн бохир шингэнээр хөрс бохирдоно	Эко 00-оор шийдэх	3.0	2025	
Аюултай хог хаягдлын хадгалалтын горим алдагдсанаас орчны хөрс, ус, агаарыг бохирдуулах	Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, хадгалах, устгах үйл ажиллагаа эрхэлдэг тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуй нэгж байгууллагатай гэрээ байгуулан эдгээр үйл ажиллагааг гүйцэтгэх.	-	2025	
Аюултай хог хаягдлаар хөрс, ус, агаар бохирдох, улмаар хүн амьтын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх				
Бохирдсон зүү тариур, боолтоор халдвар дамжих, тархах эрсдэлээс сэргийлэх	Эмнэлгийн хог хаягдлыг мэргэжлийн байгууллагаар устгуулах	Гэрээ байгуулах	Улиралд 1 удаа	
Ажилчид санаатай болон санамсаргүйгээр ил задгай хог хаях	Уурхайн ажилчдад өөрсдийн үйл ажиллагаанаас үүссэн хог хаягдал, түүнийг хэрхэн ангилан ялгах, боломжтойг дахин ашиглах талаар сургалт явуулах	-	Жилд 1 удаа	

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Бусад	Үлдэгдэл хог хаягдлыг эцэслэн зайлуулахдаа сумын ТҮК-тай гэрээ байгуулан зайлуулах	Гэрээний дагуу	Жил бүр	
Ачуулсан хог хаягдал бүр дээр	Хог хаягдлын бүртгэл хөтлөх, зургаар баримтжуулах	-	Тухай бүрд нь	
Нэг жилийн зардал, сая.төг		6.0		

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

12. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (ОХШХ) нь “Атилла Гоулд” ХХК -аас явуулж байгаа үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлж байгаа төсөл нь байгаль орчин, хүний амьдрах орчинд хэрхэн нөлөөлж байгаа, үзүүлж буй нөлөөлөл нь зөвшөөрөгдөх хязгаарт байгаа эсэхийг хянах үзүүлэлтүүдийг тодорхойлж, хэмжих, шинжлэх арга, стандарт, хяналт хийх байршил, давтамж зэргийг бүхэлд нь тусгасан нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэг чухал баримт бичиг юм. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (ОХШХ) нь БОМТ-тэйгээ нягт уялдсан бөгөөд байгаль орчныг хамгаалахаар авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээний үр дүнг илэрхийлж, уг авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ үр ашигтай байгаа эсэхэд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдэд юуг анхаарах шаардлагатайг зааж өгнө.

Байгаль орчны хяналт шинжилгээг 2025 онд байгаль орчны мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэхээр төлөвлөсөн.

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хүснэгт 8. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

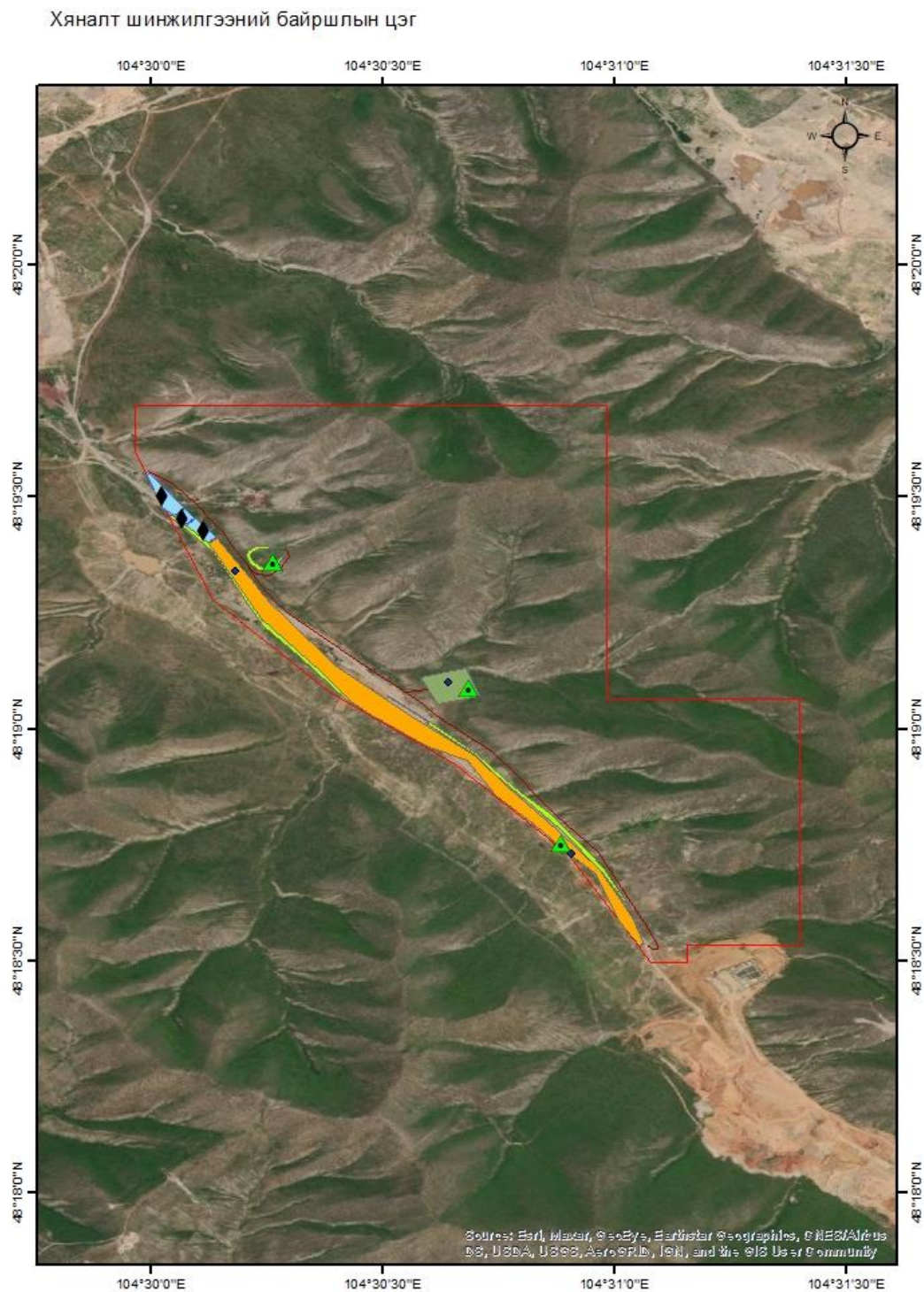
№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, мян.төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Агаар орчны бохирдол агаар дахь тоосны агууламж, NO ₂ , SO ₂ CO -ын агууламж, Хүнд металл тодорхойлох Агаар орчны бохирдол агаар дахь цацраг, дуу чимээ,агаарын харьцангуй чийгшил	Уурхай, Уурхайн ухаж ачих процессын үед, ажилчдын хотхон, уурхайн дотоод зам,	10 сард	5 цэгт жилд 1 удаа хэмжилт хийлгэнэ. (нэг цэгт 20 минут, автомат анализатораар хэмжилт хийхээр тооцсон)	100000	500.0		MNS 4585:2016 MNS 6063:2010 MNS 6768:2019 MNS 3113:1981 MNS 5885:2008 Агаарын тухай хууль 2012.05.17 Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль 2010.06.24
2	Усны ерөнхий химийн шинжилгээ, бактериологийн шинжилгээ (pH, EC, TDS, нийт шүлтлэг, хатуулгын хэмжээ, pH, цахилгаан дамжуулах чанар, Cl, SO ₄ , NO ₂ , NO ₃ , CO ₃ , HCO ₃) Ахуйн хаягдал усны ерөнхий химийн шинжилгээ, бактериологийн шинжилгээ (pH, EC, TDS, нийт шүлтлэг, хатуулгын хэмжээ, pH, цахилгаан дамжуулах чанар) Цэвэр болон бохирын нуураас хүнд металлын шинжилгээ /As, U, Pb, W,Th, Sn, Nb, Se, Zn, Zr/	Худаг- 1 Нуур-2	10 сард	Усны ерөнхий химийн шинжилгээ Хими бактериологийн бүрэн шинжилгээ 1 цэгээс 1 удаа	Усны ерөнхий химийн шинжилгээ нэгжийн үнэ 75.0 мян.төг Хими бактериологийн бүрэн шинжилгээний үнэ 100.0 мян.төг * 1 /ундны усны худаг/ Хүнд металлын шинжилгээний үнэ 150.0 мян.төг 2нуур*1удаа*150.0 мян.төг	Нийт 475.0 мян.төг *монгол ус итгэмжлэгдсэн лабораторийн үнэ		MNS /ISO/ 5667-11:2000 MNS 6148:2010 MNS 4943:2015 MNS 0900:2018 Усны тухай хууль 2012.05.17
3	Хөрсний агрохими, нийт азот, хөдөлгөөнт фосфор, солилцох кали, карбонат, Хүнд металл(Cr, Pb, Cd, Ni, Zn), бактери	Уурхайн шимт хөрсний овоолго, ахуйн бохир усны	10 сард	4 цэгт жилд 1 удаа	75000	300.0	-	MNS 5850 : 2019 MNS 3298 : 1991 MNS 5546 : 2005 MNS 3985 : 1987 MNS 2305 : 1995

Боловсруулсан :“Атилла Гоулд”ХХК

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шийжиглээний хөтөлбөр

		хаягдал орчимд, хотхон, засварын талбай						
	Боловсруулах зардал				2000.0			
Нийт зардал мян.төг		3275.0						

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Зураг 3. Мониторингийн байршлын зураг

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

13. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Үйл ажиллагаандаа технологийн сахилга батыг чанд баримталж, аваар осолгүй ажиллах талаар байнга анхаарал тавьж ажиллана.

Хүснэгт 9. 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын ажлын зардал

Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал, сая.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Усны нөөцийг үр ашигтай ашиглаагүйгээс газрын доорх усны нөөц, горимд өөрчлөлт орно.	Ус ашиглах дүгнэлт гаргуулан, холбогдох газраас ус ашиглах зөвшөөрөл авах	Гадаргын болон газар доорх усны нөөц	-	-	Усны тухай хууль
Ажилчдын мэдлэг чадвар дутмаг байдлаас ажлын доголдол гарах	Уурхайд ажиллаж байгаа ажиллагсдын тухайн ажлыг хийж гүйцэтгэх мэдлэг чадварыг сайжруулах зорилгоор мэргэжлийн сургаалтанд хамруулж байх	Жил бүр	2.0	Жил бүр	МУ-ын үндсэн хууль Хөдөлмөрийн тухай Эрүүл мэндийн тухай Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм
Байгаль орчны хууль тогтоомжийн өөрчлөлт, шинэлэг мэдээллээр ажилчдыг хангах	Нийт ажилчдад байгаль орчин хамгаалах, нөхөн сэргээлтийн чиглэлээр сургалт хийх	8-9 сард	-	2025	Ил уурхайн аюулгүй ажиллагааны дүрэм MNS 4990:2000 MNS 4968:2000 MNS 4994:2000
Нийт зардал, сая.төг			2.0		

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

14. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ СУМ БАГИЙН ИРГЭДЭД ТАЙЛАГНАХ АЖЛЫН ХУВААРЬ

Хүснэгт 10. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тайлагнах хуваарь

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх арга хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Хэлэлцүүлгээр санал авах чиглэл	Зохион байгуулах газар
Төслийн талбайн ойролцоох иргэд болон төсөл хэрэгжиж буй баг, сонирхогч талууд, засаг захиргааны ажилчид	Төслийн талаарх мэдээллийг цаасан болон presentation хэлбэрээр тайлагнах, хэлэлцэх	Төслийн нөөц, ашиглалтын техник технологи, ажилчид, бусад үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл, төслөөс байгаль орчин болон нийгэм эдийн засаг, хүний эрүүл мэндэд үзүүлсэн эерэг, сөрөг нөлөөлөл, түүнийг бууруулах багасгах чиглэлээр хийсэн арга хэмжээ, байгаль хамгаалах, дүйцүүлэн хамгаалах чиглэлээр хийсэн, нөхөн сэргээлтийн ажлын тухай	Жилд 1 удаа. 10-11 сард.	Төслийн үйл ажиллагаагаар уурхайн ойролцоох малчдын амьдрал ахуй, эрүүл мэнд, нийгэмд үзүүлсэн эерэг, сөрөг нөлөө, сөрөг нөлөөллийг бууруулах, багасгах чиглэлээр хэрэгжүүлбэл зохистой арга хэмжээ, төслийн үйл ажиллагааны талаарх санал бодлыг сонсох	Багийн эсвэл сумын төв
Зардал, сая.төг					-

БОМТ-ний биелэлтийн тайланг тухайн оны 12 сарын 10-ний дотор БОУАӨЯаманд ирүүлэх ба үүнээс өмнө хуваарийн дагуу орон нутгийн иргэд, засаг захиргааны байгууллага, нутгийн оршин суугчид, сонирхогч талуудад танилцуулж хэлэлцүүлэн тэдний санал бодлыг тайланд тусгасан байна.

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-022747 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай бүхий Бага Хайлаастын алтны шороон ордын баруун борт дагууд (Хш-24-с Хш-48) хэсгийн алтны шороон ордын 2025 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нэгдсэн төсөв

Хүснэгт 11. 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нэгдсэн хүснэгт

Д.д	Зардлын утга	Нийт зардал, мян.төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний ажлын зардал	8000.0
2	Тэр бум мод үндэсний хөдөлгөөн ажлын зардал	2000.0
3	Нөхөн сэргээлтийн зардал	4792.0
3	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ	4500.0
4	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	6000.0
5	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
6	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	500.0
7	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	3000.0
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	3275.0
9	Удирдлага зохион байгуулалтын ажлын зардал	2000.0
10	2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардлын дүн	34067.0

2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нөхөн сэргээх арга хэмжээнд нийт **34 сая** төгрөг зарцуулахаар төлөвлөөд байна. Үүний 50 хувь 17 сая төгрөг байна. Бид Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.15 дахь заалтад зааснаар Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2014 оны 01 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А-04 тоот тушаалын дагуу Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлтийн баталгааны тусгай дансанд байршуулна.